

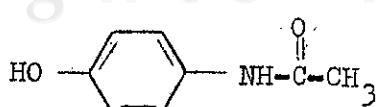
1.1 พาราเซตามอล

1.1.1 การสังเคราะห์และสมบัติของพาราเซตามอล (1, 2)

เมื่อปี ค.ศ.1893 Von Mering ให้สังเคราะห์พาราเซตามอล (Paracetamol) ขึ้น ยาตัวนี้มีสมบัติเป็นยาลดไข้แก้ปวด (antipyretic analgesic) ในระยะแรกไม่เคยเป็นที่นิยมใช้เนื่องจากประชาชนยังไม่ทราบสมบัติครบถ้วน แต่หลังจาก ค.ศ.1949 ก็มีผู้นิยมใช้พาราเซตามอลกันอย่างแพร่หลายเป็นครุเข็งกับแอลไฟริน

การสังเคราะห์พาราเซตามอลทำได้โดยอาศัยปฏิกิริยา electrolytic reduction ของไนโตรเบนซีน (nitrobenzene) ในกรดซัลฟูริก ซึ่งมีพารา-อะมิโนฟีโนล (p-aminophenol) ประมาณ 23 กรัม ปรับสารละลายน้ำ pH 4.5 ที่อุณหภูมิ 60–65°C ด้วยแกลซิเมิลคาร์บอนเนต (calcium carbonate) กรองตะกอน แคลเซียม ซัลเฟท (calcium sulphate) ที่เกิดขึ้น แล้วล้างตะกอนด้วยน้ำร้อน (65°C) นำ filtrate และนำล้างตะกอนไปสักัด (extract) ด้วยเบนซีน (benzene) 25 มล.³ 2 ครั้ง ส่วนที่เป็น aqueous นำไป treat ด้วย activated carbon และกรองออก นำ filtrate ที่ได้มาเติมโซเดียมไฮドรอซัลไฟท์ (sodium hydroxysulphite) หรือโซเดียมซัลไฟท์ (sodium sulphite) 0.2 กรัม และแอนไฮดรัส โซเดียมอะซีเทต (anhydrous sodium acetate) 15 กรัม ในอะซีติก แอนไฮไดรด์ (acetic anhydride) 27 กรัม อุ่นให้มีอุณหภูมิ 40°C แล้วทำให้เย็น (8–10°C) นาน 60 นาที จะได้เด็กของ N-acetyl-p-aminophenol หรือพาราเซตามอล ประมาณ 27 กรัม

พาราเซตามอลมีสูตรโมเลกุล $C_8H_9NO_2$ น้ำหนักโมเลกุล 151.2
ซึ่งมีสูตรโครงสร้าง

ชื่อทางเคมีคือ N-(4-hydroxyphenyl)-4-Hydroxyacetanilide นอกจากนี้
ยังมีชื่อเรียกอีก 4 ชื่อ เช่น Acetaminophen, Acetamiphen, Acetamide
4-Hydroxyacetanilide, p-Acetamidophenol และมีชื่อทางการค้าว่า Tenlap,
Nebs, Fendon, Lyteca, Beramol, Tempra เป็นต้น

พิภพความบริสุทธิ์

พาราเซตามอลทองมีปริมาณไม่น้อยกว่า 98.0 เปอร์เซ็นต์ และไม่นากกว่า 101.0 เปอร์เซ็นต์ของ $C_8H_9NO_2$ เมื่อคำนวณในสภาพแห้ง

สมบัติทางกายภาพ

เป็น بل็อกสีขาว, ไม่มีกลิ่น, มีรสมันเล็กน้อย มีจุดหลอมเหลา $68-172^{\circ}\text{C}$,
ที่ 20°C พาราเซตามอลละลายในน้ำ (1 กรัม : 70 มล.³), เอทานอล (1 กรัม :
7 มล.³), อะซีติก (1 กรัม : 13 มล.³), ก๊าซเชอร์โอด (1 กรัม : 40 มล.³),
propane-1,2-diol (1 กรัม : 9 มล.³), และละลายได้ในพูก alkali แต่ไม่
ละลายในอีเทอร์ (ether)

การทดลอง

1. นำผงยา 100 มก ละลายน้ำ 10 มล.³ แล้วเติมสารละลายเพอร์วิค
คลอไรด์ 1 หยด จะให้สีวงน้ำเงิน

2. นำผงยา 100 มก มาต้มกับกรดไฮโกรคลอโริก 1 มล.³ นาน 3 นาที
แล้วเติม 0.1 N โซเดียมไฮดรอกไซด์ 1 หยด จะเกิดสีม่วงอย่างช้า ๆ

การคุณแสลงอุตสาหกรรมเคมี

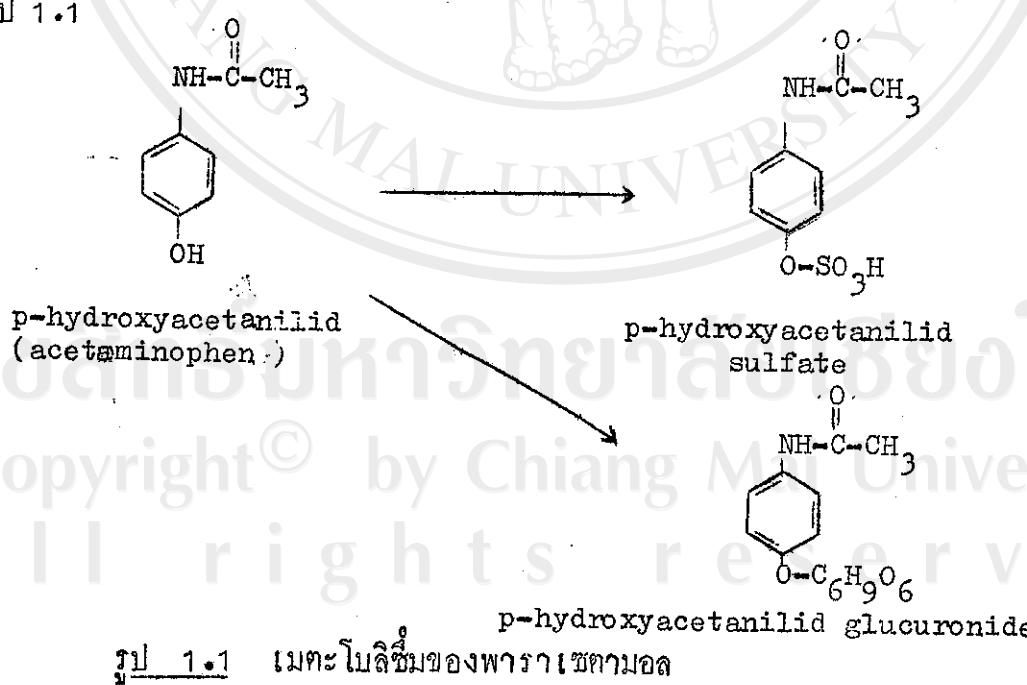
สารคละหลายพาราเซตามอลใน 0.1 N กรดไฮโกรคลอริก จะคุณแสลงสูงสุดที่ความยาวคลื่น 245 nm (E 1 %, 1 cm = 661) ใน 0.1 N โซเดียมไฮดรอกไซด์ จะคุณแสลงสูงสุดที่ความยาวคลื่น 257 nm (E 1 %, 1 cm = 715)

การคุณแสลงอินฟราเรด

Major peak ที่ 1263, 1387, 1441, 1506, 1565 และ 1657 cm^{-1}

1.1.2 เมทะบิลีซึม (3)

พาราเซตามอล มีสมบัติเป็นยาตัดไข้แก้ปวด ซึ่งเมทะบิลีซึมของพาราเซตามอลจะเป็นแบบ conjugation reaction 即สารประกอบที่มีความเป็นชาร์จสูง (highly polar compound) 2 ตัวคือ sulfate ester และ glucuronide ดังรูป 1.1

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

1.1.3 การดูดซึม, การกระจาย และการขับถ่าย⁽⁴⁾

พาราเซตามอล เมื่อเข้าสู่ร่างกายจะถูกดูดซึมไกรวัตเร็ว แต่ดูบปริมาณมาก ๆ การดูดซึมน้อยลง gastric emptying rate, อาหารที่มีอยู่โดยเดพะ พาก carbohydrate และระยะเวลาที่กินยาเข้าไป โดยปกติพาราเซตามอลจะมี peak plasma ภายใน $\frac{1}{2}$ -1 ชั่วโมง หลังจากกินยาดังตาราง 1.1 และจับกับโปรเทอีนในเลือดได้ 25 % พาราเซตามอลในพลาสมารายจะลดลงไกด้วยการ deacetylation ท่าให้ไกด์พารา-อะมิโนฟีนอล ซึ่งเป็นพิษ พาราเซตามอลจะถูกขับออกในปัสสาวะพร้อมกัน glucuronide (50 %), sulfate (4 %) และ mercapturate conjugates

ตาราง 1.1 Characteristic plasma levels in human beings of administered drug and acetaminophen found after oral dose of acetophenetidin and acetaminophen *.

Compound Administered	Hours	Plasma level, mg/liter	
		Acetophenetidin	Acetaminophen
Acetophenetidin (phenacetin)	1	0.7	4.1
	2	2.2	6.5
	4	0.5	7.0
	7	0.1	3.0
			5.8
Acetaminophen (Paracetamol)	1		10.9
	2		4.5
	4		0.5
	7		

*Dosage : Acetophenetidin, 1.2 Gram ; acetaminophen, 1 Gram

1.1.4 ประโยชน์และปริมาณยาที่ใช้ (2)

พาราเซตามอล เป็นยาที่ไม่สามารถถูกการอักเสบ เมื่อนำออกสู่ร่างกาย แต่เป็นยาที่มีประสิทธิภาพในการบรรเทาความเจ็บปวดที่รุนแรง เล็กน้อย และปานกลางได้ค่อนข้างดี กับยาอื่นๆ เช่น พาราเซตามอลมีประโยชน์ในการรักษาอาการปวดศีรษะ ปวดฟัน ปวดประจำเดือน และปวดมากแผลหลังผ่าตัด แต่ไม่มีประโยชน์ในการรักษาปวดซึ่งเกิดที่อวัยวะภายใน เช่น หอบหืด ลำไส้ หรืออาการปวดที่เกิดจากภูมิคุ้มกันแรงมาก ปริมาณยาที่ใช้ใน

การรักษาเด็กอายุต่ำกว่า 1 ขวบ 120 มก , เด็กอายุ 1-5 ขวบ 250 มก ผู้ใหญ่
0.5-1 กรัม ทุก 3-4 ชั่วโมง เมื่อจำเป็นขนาดสูงสุดไม่เกิน 4 กรัม ใน 24 ชั่วโมง

เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 3 ขวบ ไม่ควรจะกินยา呢 หรือไม่ควรกินยา呢ที่ก่อภัย
นานเกินกว่า 10 วัน ยกเว้นอยู่ภายใต้การควบคุมของแพทย์

1.1.5 ความเป็นพิษ (Toxicity) (4)

การรับประทานยาพาราเซตามอลเข้าไปปริมาณมาก หรือท่อเนื่องเป็นระยะ
เวลานานจะก่อให้เกิดความเป็นพิษได้ดังนี้คือ

ก. เลือด (blood)

พิษดันเกิดจากการรับประทานยาข้าพวงนี้ เข้าไปปริมาณมากนั้นเกี่ยวข้อง
กับการเกิดเมห์โนโกลบิน จากรายงานพย่าว่าพาราเซตามอลทำให้เกิดเมห์โนโกลบิน
ในคนอย่างกว้างขึ้นมาก่อน ทั้งนี้เนื่องจากในเมห์โนโลดีซึ่งของพาราเซตามอลมีพารา
toxic metabolite เกิดขึ้นอย่างมาก ความสามารถในการเกิดเมห์โนโกลบินใน
แทลงวัยจะแตกต่างกัน ในเด็กจะมีการสร้างไกคีกว่าในผู้ใหญ่ แม้แทลงวัยในแทลง
species ก็แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น แมวเมื่อไดรับยา呢เข้าไปจะมีการสร้างเมห์-
โนโกลบินได้เร็วกว่าในคน ในขณะที่สุนัขและหมาจะสร้างไกช้ากว่า

ในกรณี blood pigment พาราเซตามอลทำให้ pigment ผิดปกติ
(abnormal pigment) อย่างมาก จากการทดลองให้ยาพาราเซตามอลวันละ 2 กรัม³
ระยะหนึ่งพบว่าค่าเฉลี่ยของ abnormal pigment ในเลือดจะมีประมาณ 0.33 กรัม
/100 มล.³ ซึ่งคิดเป็น 2 % ของเมห์โนโกลบิน (hemoglobin) ทั้งหมด สาเหตุของ
การเปลี่ยนแปลง blood pigment นั้นยังไม่สามารถอธิบายได้

๙. ไต (kidney)

พาราเซตามอลไม่ทำให้ไตอักเสบ เนื่องกับพีโนไซติน แต่จะเพิ่ม vasopressin-induced water resorption ใน toad bladder และทำให้มี antidiuretic effect ในคน

๑๐. ตับ และกระเพาะอาหาร (5)

พาราเซตามอลทำจากแอลไฟรินท์ที่บานในข้าวครักษะ ไม่ทำให้เกิดการระคายเคืองกระเพาะอาหาร หรือทำให้มีการสูญเสียเลือด ซึ่งเนื่องมาจากการทำให้เกิดแผลในกระเพาะอาหาร

ในการศึกษาได้รับยาพาราเซตามอลมากเกินไปนั้นได้มีนักวิจัยกลุ่มนี้ รายงานว่ามีคน 60 คน ที่มีอาการปวดท้อง ป่วยเป็นไข้ติดต่อ ประมาณ 12 คน ที่เสียชีวิต เนื่องจากตับหมอนประดิษฐิกภาพ (hepatitis failure) นอกจากนี้ได้รับประทานยาพาราเซตามอลเกินขนาดก็ไปมี จะเป็นอันตรายถ้าต้มกีอ ผู้ใหญ่รับประทานครั้งเดียว 10 กรัม (20 เม็ด ต้ำขนาดเม็ดละ 500 มิลลิกรัม) เกือบ 2 ชั่วโมงประทานครั้งเดียว มากกว่า 3 กรัม และถ้าได้รับพาราเซตามอล 25 กรัม ตับอาจจะถูกทำลายและเสียชีวิตภายใน 2-3 วัน

1.2 พีโนไซติน

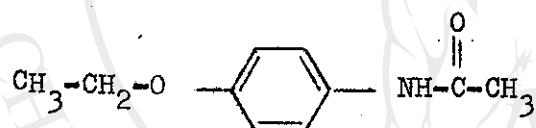
1.2.1 การสังเคราะห์และสมบัติของพีโนไซติน (1, 2)

เมื่อปี ค.ศ.1887 ได้มีการสังเคราะห์พีโนไซตินซึ่งมีสมบัติเป็นยาลดไข้ แก้ปวด มีอยู่ในยาตัวน้ำเงินมาก ที่นำเข้ามาสังเคราะห์โดยใช้อัลฟ์ฟิล แอนไอกอร์ 78 ส่วน ทำปฏิกิริยา กับ cleaners naptha of stoddard solvent ซึ่งมีจุดเดือด $150-202^{\circ}\text{C}$ และจุดความไฟ (flash point) 38°C ภายใน vessel คนสาร

ละลายและอุ่นจนอุณหภูมิ 90°C ทอย ๆ เคิมพารา-ฟีโนทีดิน (p-phenetidin) อุ่นส่าง
ละลายท่อไปอีกจนอุณหภูมิ 105°C จึงเคิมพารา-ฟีโนทีดินลงไปอีกจนครบ 100 ส่วน
ภายใน 30 นาที อุ่นส่างละลายที่ 110°C นาน 25 นาที แล้วทำสารละลายให้อุณหภูมิ
ลดลงกว่าอัตรา 10° ท่อช้ำไมง เมื่อสารละลายเย็นลงถึง 95°C มันจะเริ่มตกรอกอน
ก็ลคุณภูมิท่อไปอีกกว่าอัตราเท่าเคิมชนถึง 5°C จะไกเด็ก ซึ่งนำไปล้างควยน้ำและ
ท่าให้แห้ง ก็จะได้อะซีโตฟีโนทีดิน (acetophenetidin) หรือฟีนาเซติน

สูตรโมเลกุล

ฟีนาเซตินมีสูตรโมเลกุล $\text{C}_{10}\text{H}_{13}\text{NO}_2$ น้ำหนักโมเลกุล 179.22 ซึ่งมี
สูตรโครงสร้าง

มีชื่อทางเคมีว่า N-(4-Ethoxyphenyl) acetamide นอกจากนี้ยังมีชื่อเรียกอื่น ๆ
ไอกเซ่น Acetophenetidin, Acetophenetide, Phenacetin, Ethoxy-
acetanilide

พิพากความบริสุทธิ์

ฟีนาเซตินทองมีปริมาณในน้อยกว่า 98.0 เปอร์เซ็นต์ และไม่มากกว่า
101.0 เปอร์เซ็นต์ของ $\text{C}_{10}\text{H}_{13}\text{NO}_2$ เมื่อคำนวณในสภาพที่แห้ง

สมบัติทางกายภาพ

เป็นผงเด็ก หรือผงละเอียดสีขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขมเล็กน้อย มีจุดหลอมเหลว

134–137 °C ที่ 20 °C พีนาเซกินคละลายไคโนอยในน้ำ (1 กรัม : 1300 ㎤³), อัลกอฮอล์ (1 กรัม : 15 ㎤³), กลอโบร์ม (1 กรัม : 15 ㎤³), อีเทอร์ (1 กรัม : 130 ㎤³) น้ำร้อน (1 กรัม : 85 ㎤³), boiling alcohol (1 กรัม : 3 ㎤³)

การตรวจสุขภาพ

1. น้ำผึ้งยา 100 มก ทึบกับกรดไฮdrochloric acid เจือจาง 1 ㎤³ 3 นาที เก็บน้ำ 10 ㎤³ ทำให้เย็นและกรอง แล้วเติมสารละลายไปทั้งสิ่งเชิงไฮdrogen 2–3 หยด จะได้ลักษณะเปลี่ยนเป็นสีแดงทันที

2. น้ำผึ้งยา 50 มก ทึบกับกรดไฮdrochloric acid เจือจาง 1 ㎤³ และน้ำ 1 ㎤³ นาน 30 นาที ทำให้เย็นอย่างรวดเร็ว กรองจะได้ผลลัพธ์เหลือง ซึ่งเมื่อถูกความร้อนแล้ว นำมาทดสอบด้วยความร้อนอัลกอฮอล์ 95 % ผลลัพธ์จะมีสีเหลืองเหลา 102 °C

การคุณแสงอุตสาหกรรม

พีนาเซกินในอัลกอฮอล์ 95 % จะคุณแสงได้สูงสุดที่ความยาวคลื่น 250 nm (E 1 %, 1 cm = 877)

การคุณแสงอินฟราเรด

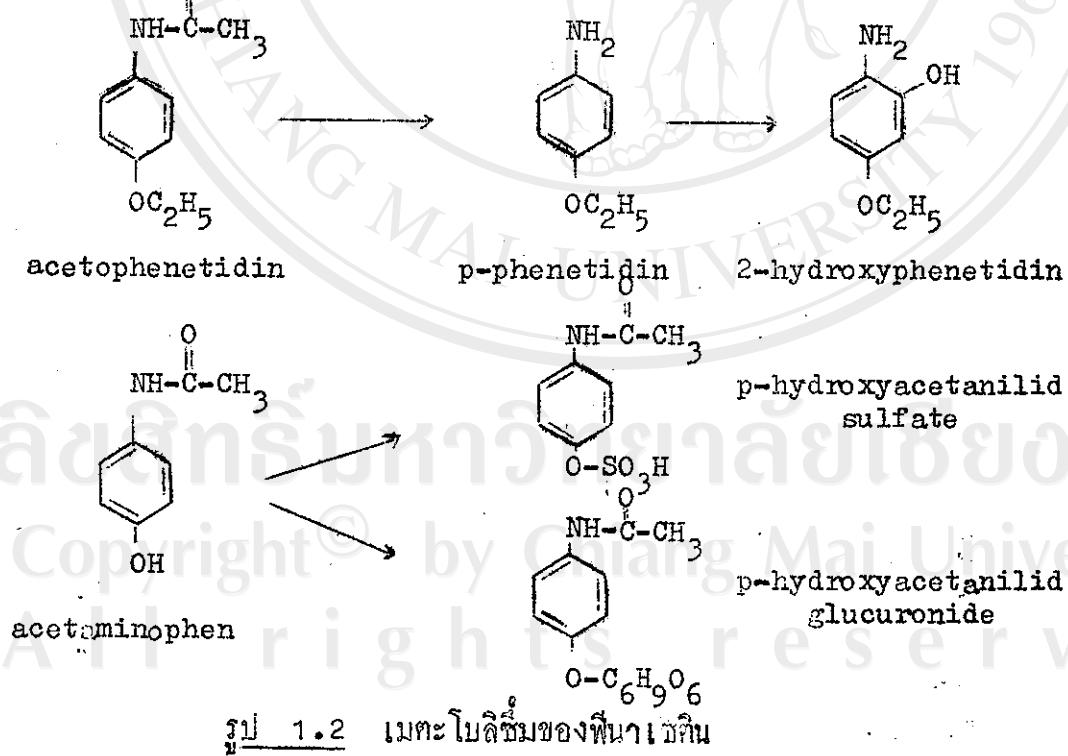
Major peak ที่ 836, 1244, 1479, 1503, 1547, 1657 cm⁻¹

1.2.2 เมทะโนโลเจน (4)

พีนาเซกินจะถูกเมทะโนโลเจน (metabolized) ในเส้นทางเดย์ลัก (major pathway) ที่อเกิคปฏิกิริยา O-dealkylation ซึ่งมีเอนไซม์ใน liver

microsome เป็นอะตอมิสต์ (catalyst) ในการแตกของเอ็ทิลกรุ๊ป (ethyl group) ออกจากโมเลกุลไค์ major metabolite คือ พาราเซตามอล ซึ่งมีความเป็นตัว (polarity) มากกว่าและมีสมมติกตัวแก่กว่า ส่วนพาราเวียร์อย (minor pathway) จะเกิดปฏิกิริยา deacetylation เกิดการแตกของอะซิทิลกรุ๊ป (acetyl group) ไค์ อนุพันธ์ของอะนิลิน (aniline derivative) ดังรูป 1.2 ซึ่งอาจจะเปลี่ยนเป็นพาก อะมิโนฟีโนล (aminophenol) หรือเฟนเนติดิออกโรไฮดราไมน (phenylhydroxylamine) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการเกิดเม็ดในโกลบิน

พีนาเซกินเองก็มีสมมติกตัวซึ่งแรงกว่าพาราเซตามอล หันนี้ไม่มีรายงาน การทดลอง (6) ผลการ block เมทะบอดิซึมของพีนาเซกินทรงปฏิกิริยาการเกิด O-dealkylation ในหมู โดยใน SKF 525 เข้าไป พบว่า antipyretic activity จะเพิ่มขึ้น ในพานองกลับกันถ้าเพิ่มอัตราเร็วของเมทะบอดิซึมโดยใน 3-methylcholanthrene แทนนู พบว่า antipyretic activity จะลดลง

1.2.3 การดูดซึม, การกรราชาย และการขับถ่าย

ฟีนาเซตินเมื่อเข้าสู่ร่างกายจะถูกดูดซึมได้ทางระบบทางเดินอาหาร ซึ่งจะมี peak plasma ภายใน 1-2 ชั่วโมง หลังจากกินยา และขับถ่ายไปเร็วในเลือดได้ 30 % และปริมาณของฟีนาเซตินในผลลัพธ์จะลดลงจนถึงเกือบหมดภายในเวลา 5 ชั่วโมง เนื่องจากฟีนาเซตินประมาณ 99 % จะเปลี่ยนเป็นพาราเซตามอล ทำให้ระดับพาราเซตามอลในผลลัพธ์เพิ่มขึ้น ดังตาราง 1.1 พาราเซตามอลจะกรราชายไปทางเนื้อเยื่อหัวใจ และจะถูกขับออกทางปัสสาวะในรูปของ glucuronide, sulfate และ mercapturate ส่วนฟีนาเซตินที่รับประทานเข้าไปจะถูกขับออกมาก่อนอย่างมาก (0.2 %) พร้อมกับ 2-hydroxyphenetidin และ p-phenetidin (0.3 %) สำหรับ p-phenetidin หรือ 2-hydroxyderivatives อาจจะถูกเปลี่ยนเป็นสารชั้ง response ที่ออกฤทธิ์ในโกลบินเมีย (methemoglobinemia)

1.2.4 ประโยชน์และปริมาณยาที่ใช้ (2, 4)

ฟีนาเซตินเป็นยาที่ใช้ลดไข้และระคายแพค แต่ไม่สามารถถูกการอักเสบໄก์ ไกยมากยาแก้ปวดคลายไข้จะไม่มีเฉพาะฟีนาเซตินค้าเคียว แต่มักจะใช้ร่วมกับยาทั้งอื่นคือ แอสไพริน (aspirin) หรือซาลิซิเลท (salicylate) และแคน啡因 (caffeoine) เช่นยา APC ซึ่งประกอบด้วยแอสไพริน ฟีนาเซตินและแคน啡因 เป็นยาที่นิยมใช้กันมานานแล้ว

ปริมาณยาที่ใช้รับประทาน 300 มก วันละ 4-6 กรัม การรับประทานทุกวันก็ครั้งละ 300 มก ถึง 2 กรัมทุกวัน ไม่ควรรับประทานยานี้ทุกเมื่อเนื่องกันนานเกินกว่า 10 วัน ยกเว้นอยู่ภายใต้การควบคุมของแพทย์

1.2.5 การต่ออายุ (Tolerance)

การต่ออายุในที่นี้ไม่ใช่หมายถึงมีความต้านทานยา แต่เป็นสภาพของผู้ที่ป่วยหรือผู้ที่ใช้ยาซึ่งมีความต้องการยามากขึ้นเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด หรือต้องการให้ร่างกายสบายน้ำ ในการนี้ของยาพื้นบ้าน เช่น ชา มีการรับประทานยาซึ่งมีอยู่ ๆ จะมีอาการปวดศีรษะและเม้าค้าง (headache and hangover) ทำให้มีความต้องการยานี้มากขึ้น และเมื่อพักหายใจจะมีความรู้สึกเหมือนกับความเจ็บปวดท่อง ฯ จะหายไป และมีความสามารถในการทำงานได้ดีขึ้น ถ้าหยุดยาซึ่งอาจสร้างรู้สึกกระวนกระวาย เกิดความทึบตัน

1.2.6 ผลกระทบต่อระบบอวัยวะ (effect on organ system) (4)

เมื่อรับประทานพื้นบ้านเข้าไปมากจะมีผลกระทบต่อระบบหัวใจ ของร่างกายคือ

๑. Cardiovascular system

การกินยาพื้นบ้านเข้าไปมากจะมีผลทำให้เกิดเมทีโนโกลบิน (methemoglobin) ซึ่งจะมีผลต่อระบบการหมุนเวียนของเลือด ระบบประสาทส่วนกลางจะถูกผลกระทบจากยามากกว่าหัวใจ

๒. ระบบการหายใจ (respiratory system)

พื้นบ้านเข็นอาจจะมีผลทำให้อัตราการหายใจลดลงถ้าหากกันเป็นยานอนหลับนอน ฯ ซึ่งถ้ากินเข้าไปมาก ๆ อาจทำให้หายใจลำบาก เนื่องจากการหายใจล้มเหลว

1.2.7 ความเป็นพิษ (Toxicity) (4)

การรับประทานพิษเข้าไปมากหรือก่อเนื่องกันนาน ๆ จะทำให้เกิดความเป็นพิษได้ดังนี้

ก. เลือด

การกินยาจำพวกนี้เข้าไปปริมาณมาก ๆ จะทำให้เกิดพิษเนียบพลัน (acute poisoning) ที่รู้จักกันคือ cyanosis ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างเมธีโนโกลบิน ผู้ที่รับประทานยาที่เป็นประจำจะมีการสะสมของเมธีโนโกลบินมากขึ้นซึ่งเป็นอันตรายอย่างยิ่ง จากรายงานการทดลอง (7) พบว่าการกินยาที่เข้าไป 2 กรัม ภายในเวลา 4 ชั่วโมง ระดับของเมธีโนโกลบิน (methemoglobin level) จะมีค่าสูงถึง 3.3% ซึ่งเข้าเรื่องสาเหตุที่เกิดนี้เนื่องมาจากการที่เมทาโนลิซึ่มของพิษเข้าไปในพอกอนพันของอะนิลิน หรือพิโนทิกิน

นอกจากนี้การรับประทานยาพิษเข้าไปปริมาณมาก ๆ และเป็นเวลานานยังมีผลกระทบต่อ blood pigment ทำให้ blood pigment ผิดปกติซึ่งเรียกว่า "sulfhemoglobin"

Chronic posioning เมื่อกินยาที่เป็นเวลานานจะทำให้เกิดโรค hemolytic anemia ซึ่งสาเหตุของการทำให้เกิดโรคโลหิตจาง (anemia) นั้นอาจเนื่องมาจากการขาดออกซิเจน 3 ประการคือ

- half-life ของเม็ดเลือดแดง (erythrocytes) ลดลง อันเนื่องมาจากการรับประทานยาปริมาณมากเป็นประจำ ซึ่งทดลองจากการวัด half-life ของเม็ดเลือดแดงในกระเพาะและสุนัข โดยใช้เม็ดเลือดแดงที่ labeled ด้วย Cr⁵⁷ (Cr⁵⁷-labeling of erythrocytes) ซึ่งพบว่าฟีโนทิกินจะมีผลกระทบต่อ half-life ของเม็ดเลือดแดง (labeled erythrocytes) มากที่สุด

2. Rare hypersensitivity โดยฯ เมื่อกินยาแล้วไปนาน ๆ จะมีการสร้าง drug erythrocyte complex ซึ่งมีส่วนปฏิเป็น antigen จะกระตุ้นให้เกิดการสร้าง antibodies ขึ้นมาในตัวของมันเอง (autoantibodies) ทำให้เซลล์เม็ดเลือดแดงถูกทำลายตัว พิษเนี่ยบพลันที่เกิดที่ไก่เกิดเนื่องมาจากสาเหตุนี้

3. activity ของ glucose 6-phosphate dehydrogenase สาเหตุจากข้อ 2 ที่อี hypersensitivity อาจจะมีผลทำให้เกิดปัจจัยที่ชิงมีผลผลกระทบ activity ของ glucose-6 phosphate dehydrogenase ความผิดปกตินี้ เช่น พมในพวกรอบเมริกันนิโกรประมาณ 10 % และพบอยู่มากในพวกรสโคเตเชียน หังนี เนื่องจากเซลล์เม็ดเลือดแดงของคนเหล่านี้จะ sensitive ต่อฟีนาเซกิน, acetanilid และพวกรอนพันธุ์ของอะโนลีน

๓. ไต (kidney)

การกินยาฟีนาเซกินเป็นเวลานานจะมีผลเสียต่อไต ทำให้เกิดความเป็นพิษ ซึ่งเรียกว่า phenacetin nephritis ส่วนสมญาระดูงานของการเกิดโรคนี้ยังไม่สามารถ อธิบายได้ชัดแจ้ง เพียงแค่สันนิษฐานว่าสาเหตุเนื่องมาจากหลายประการคือ

1. ในฟีนาเซกินจะมีพวกร p-chloroacetanilid ปนอยู่มากเด่นอยู่ ซึ่งสารตัวนี้ทำให้เกิดการสร้างเมทธิโอลบินให้เร็วขึ้นกว่าฟีนาเซกิน ดังนั้นจึงเป็น สาเหตุทำให้เกิดอักเสบ

2. ฟีนาเซกินในระดับความเข้มข้นมาก ๆ จะยับยั้งการดูดซึม (vasopression-induced water resorption) ใน toad bladder

พิษที่เกิดจาก toxic dose ของฟีนาเซกินอาจจะมีอื่น ๆ อีก เช่น ผื่นที่ผิวนัง สมองถูกกระตุ้น, เม็ดเลือดขาวลดลง (leukonemia)